

Vergaderjaar 2021–2022

36 047

Voorstel van wet van de leden Sneller en Kathmann tot wijziging van de Kieswet in verband met de permanente invoering van de mogelijkheid voor kiezers om gedurende twee dagen voorafgaand aan de dag van de stemming vervroegd te stemmen in het stemlokaal (Wet vervroegd stemmen in het stemlokaal)

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is om de toegankelijkheid van verkiezingen te bevorderen door kiezers de mogelijkheid te bieden voorafgaand aan de dag van de stemming vervroegd hun stem uit te brengen in het stemlokaal;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Kieswet, zoals die komt te luiden na inwerkingtreding van het bij koninklijke boodschap van 10 juni 2020 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Kieswet in verband met de aanpassing van de procedure voor de vaststelling van verkiezingsuitslagen alsmede regeling van enkele andere onderwerpen in die wet, de Waterschapswet, de Mediawet 2008 en de Mediawet BES (Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen) (35 489), wordt als volgt gewijzigd:

A

Het opschrift van paragraaf 3 van hoofdstuk E komt te luiden:

§ 3. De gemeentelijk stembureaus voor vervroegd stemmen en de gemeentelijk stembureaus

B

In artikel E 4, tweede lid, onderdeel b, wordt «het gemeentelijk stembureau,» vervangen door «het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen, gemeentelijk stembureau,».

C

In paragraaf 3 van hoofdstuk E wordt voor artikel E 6 een tweetal artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel E 5b

1. Burgemeester en wethouders stellen voor elke verkiezing een gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen in.
2. Artikel E 6, tweede tot en met vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel E 5c

1. Burgemeester en wethouders benoemen tijdig voor elke verkiezing de leden van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen en een voldoende aantal plaatsvervangende leden.
2. Artikel E 4, tweede tot en met vierde lid, is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in het tweede lid in plaats van onderdeel b wordt gelezen: die lid of plaatsvervangend lid is van het stembureau, gemeentelijk stembureau, hoofdstembureau of centraal stembureau voor de desbetreffende verkiezing.

D

In artikel E 7, tweede lid, wordt na «van het stembureau,» ingevoegd «gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen,».

E

In artikel E 9 wordt «het gemeentelijk stembureau» vervangen door «het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen of het gemeentelijk stembureau».

F

In artikel E 9c, tweede lid, onderdeel b, wordt na «het stembureau,» ingevoegd «gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen,».

G

Na artikel J 4a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel J 4b

1. Burgemeester en wethouders wijzen stembureaus aan die, in afwijking van artikel J 1, eerste lid, al op de eerste of de tweede dag voorafgaand aan de dag van de stemming zitting houden. Op deze dagen vangt de stemming aan om zeven uur dertig en duurt tot eenentwintig uur.
2. Burgemeester en wethouders kunnen in hun gemeente stembureaus aanwijzen als bedoeld in de artikelen J 1, derde lid, en J 4a die, in afwijking van artikel J 1, eerste lid, al op de eerste of de tweede dag voorafgaand aan de dag van de stemming zitting houden.
3. Het minimumaantal aan te wijzen stembureaus, bedoeld in het eerste lid, wordt bij algemene maatregel van bestuur vastgesteld.
4. Bij het aanwijzen van stemlokalen voor de stembureaus, bedoeld in het eerste lid, dragen burgemeester en wethouders er zorg voor dat deze op ten minste zoveel verschillende adressen gelegen zijn als het minimumaantal, bedoeld in het derde lid.

5. Het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen neemt de stemmen op die zijn uitgebracht bij een stembureau als bedoeld in het eerste en tweede lid.

H

In artikel J 7a, eerste lid, wordt «de dag voor de stemming» vervangen door «op de vijfde dag voor de dag van de stemming na zeventien uur».

I

Artikel J 8, derde lid, komt te luiden:

3. Het schriftelijk of het mondeling verzoek dient uiterlijk op de vijfde dag voor de dag van de stemming om zeventien uur te zijn ontvangen respectievelijk te zijn gedaan. Deze termijn wordt op de stempas vermeld.

J

Artikel K 3, derde lid, komt te luiden:

3. Het schriftelijk of het mondeling verzoek dient uiterlijk op de vijfde dag voor de dag van de stemming om zeventien uur te zijn ontvangen respectievelijk te zijn gedaan. De burgemeester doet van deze termijn op de dag van de kandidaatstelling mededeling in het gemeentebblad.

K

In artikel L 4 wordt «twee aanwijzingen» vervangen door «een aanwijzing».

L

In artikel L 7, eerste lid, wordt «vijf dagen voor de stemming» vervangen door «op de vijfde dag voor de dag van de stemming om zeventien uur».

M

In hoofdstuk N worden na paragraaf 1 twee paragrafen ingevoegd, luidende:

§ 1a. Bepalingen betreffende stembureaus voor vervroegd stemmen

Artikel N 12a

Deze paragraaf is van toepassing op een stembureau als bedoeld in artikel J 4b waarbij vervroegd gestemd kan worden.

Artikel N 12b

1. Na afloop van de stemming verzegelt het stembureau de stembus. Op de stembus wordt de naam van de gemeente en het nummer van het stembureau vermeld.

2. Daarna maakt het stembureau proces-verbaal op van de stemming. In het proces-verbaal worden alle ingebrachte bezwaren vermeld, alsmede de reactie van het stembureau daarop, evenals de aantallen geldige stempassen, kiezerspassen en volmachtbewijzen. Artikel N 1, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

3. Het proces-verbaal wordt door alle aanwezige leden van het stembureau getekend. Bij ministeriële regeling wordt voor het proces-verbaal een model vastgesteld.

4. Artikel N 2 is van overeenkomstige toepassing. Vervolgens sluit de voorzitter de zitting.

Artikel N 12c

1. Het stembureau bewaart de sleutel van de verzegelde stembus alsook het proces-verbaal in een enveloppe, die het eveneens verzegelt. Op deze enveloppe wordt de naam van de gemeente en het nummer van het stembureau vermeld.

2. Het stembureau draagt de verzegelde stembus, de enveloppe en de pakken, bedoeld in artikel N 2, zo spoedig mogelijk over aan de burgemeester. Tot aan die overdracht draagt het stembureau er zorg voor dat de zegels op de stembus, de enveloppe en de pakken niet worden verbroken.

§ 1b. Bepalingen betreffende gemeentelijk stembureaus voor vervroegd stemmen

Artikel N 12d

1. Het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen houdt op de dag van de stemming een openbare zitting ten behoeve van de opneming van de stemmen die zijn uitgebracht bij de stembureaus als bedoeld in artikel J 4b.

2. De artikelen Na 2 tot en met Na 8 zijn van overeenkomstige toepassing op het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen, met dien verstande dat in plaats van «gemeentelijk stembureau» wordt gelezen «gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen».

Artikel N 12e

1. Het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen verricht voor elk stembureau separaat de handelingen met betrekking tot de stemopneming.

2. De burgemeester draagt er zorg voor dat de bescheiden, bedoeld in artikel N 12c, tijdig worden vervoerd naar de plaats waar de stemopneming zal plaatsvinden en dat de daarop aangebrachte zegels niet worden verbroken totdat het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen zijn zitting aanvangt.

3. In afwijking van het tweede lid is de burgemeester bevoegd het pak met de niet gebruikte stembiljetten te openen om uitvoering te geven aan het bepaalde in artikel J 21.

4. Op de locatie van de stemopneming opent het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen de verzegelde enveloppe met het proces-verbaal en de verzegelde stembus. Vervolgens voert het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen de werkzaamheden uit overeenkomstig het bepaalde in de artikelen N 5 tot en met N 9 met dien verstande dat in plaats van «de voorzitter» wordt gelezen «het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen».

5. Indien centrale stemopneming plaatsvindt als bedoeld in artikel N 1, stelt het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen, in afwijking van het vierde lid, voor iedere lijst de som van het aantal op de kandidaten uitgebrachte stemmen vast.

6. Indien er een telverschil is tussen het aantal tot de stemming toegelaten kiezers als bedoeld in artikel N 1a, eerste lid en het door het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen vastgestelde aantal uitgebrachte stemmen, opent het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen de pakken, bedoeld in artikel N 2, en stelt de in artikel N 1a bedoelde aantallen opnieuw vast. In afwijking van artikel N 1a, eerste lid, tweede zin, is de som van deze aantallen het aantal kiezers dat tot de stemming is toegelaten.

7. Het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen geeft niet eerder toepassing aan het bepaalde in artikel N 8a, tweede lid, dan na eenentwintig uur. Tot die tijd is eenieder die ambtshalve kennis kan nemen van de vastgestelde aantallen stemmen, verplicht tot geheimhouding daarvan. Bij de mededeling van het bepaalde in artikel N 8a, tweede lid, zijn de voorzitter en ten minste drie andere leden van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen aanwezig.

Artikel N 12f

1. Nadat de werkzaamheden op grond van artikel N 12e zijn beëindigd, maakt het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen onmiddellijk proces-verbaal op van de stemopneming. Alle ingebrachte bezwaren, alsmede de reactie daarop van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen, worden in het proces-verbaal vermeld.

2. Het proces-verbaal wordt door alle aanwezige leden van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen getekend.

3. Bij ministeriële regeling wordt voor het proces-verbaal een model vastgesteld. In het proces-verbaal is de verkiezingsuitslag voor ieder stembureau herleidbaar.

Artikel N 12g

1. Het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen doet voor elk stembureau de pakken, bedoeld in de artikelen N 2 en N 9, in een transportbox, na zich ervan overtuigd te hebben dat de transportbox leeg is. Elke transportbox wordt voorzien van de naam van de gemeente, het nummer van het stembureau en een aanduiding van de verkiezing. Daarna wordt de transportbox op slot gedaan en verzegeld.

2. Het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen bewaart voor elk stembureau in een enveloppe de sleutel van de transportbox en het proces-verbaal, bedoeld in artikel N 12b, tweede lid. Op deze enveloppe wordt de naam van de gemeente, het nummer van het stembureau en een aanduiding van de verkiezing vermeld. Daarnaast bewaart het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen in een separate enveloppe het proces-verbaal, bedoeld in artikel N 12f. Op de separate enveloppe wordt de naam van de gemeente en een aanduiding van de verkiezing vermeld. Alle enveloppen worden verzegeld.

3. Het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen draagt de transportboxen en de in het tweede lid genoemde enveloppen zo spoedig mogelijk over aan de burgemeester. Tot aan die overdracht draagt het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen er zorg voor dat de zegels op de transportboxen en de enveloppen niet worden verbroken.

4. De burgemeester draagt er zorg voor dat de aan hem overgedragen transportboxen en enveloppen tijdig worden overgedragen aan het gemeentelijk stembureau.

Artikel N 12h

Voor de artikelen N 12a tot en met N 12g kunnen bij algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld over de transportbox, de niet gebruikte stembiljetten, het vervoer en de opslag van de stembescheiden, het proces-verbaal van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen alsmede de overdracht van de transportbox en de enveloppe.

N

Na artikel Na 1 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel Na 1a

Voor de toepassing van dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen wordt onder een stembureau als bedoeld in artikel E 4 mede verstaan een gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen.

O

In artikel O 10, eerste lid, wordt na «Indien het hoofdstembureau processen-verbaal van» ingevoegd «gemeentelijk stembureaus voor vervroegd stemmen of».

P

In artikel P 1b, eerste lid, wordt na «in het proces-verbaal van een» ingevoegd «gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen,».

Q

In artikel P 1d, tweede lid, wordt na «processen-verbaal» ingevoegd «van het binnen die gemeente gelegen gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen en».

R

Artikel P 1e wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na «ten aanzien van» ingevoegd «het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen of».

2. In het vierde lid wordt na «indien van toepassing,» ingevoegd «het proces-verbaal van het gemeentelijk stembureau voor vervroegd stemmen en».

S

In artikel P 21, eerste lid, wordt na «uit een of meer» ingevoegd «gemeentelijk stembureaus voor vervroegd stemmen,».

T

Artikel P 24, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel d wordt «stembureaus» vervangen door «gemeentelijk stembureaus voor vervroegd stemmen» en vervalt «en».

2. Onder verlettering van onderdeel e tot f wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

e. de processen-verbaal van de stembureaus; en

U

In artikel V 4a, eerste lid, wordt na «uit een of meer» ingevoegd «gemeentelijk stembureaus voor vervroegd stemmen,».

V

In artikel V 4b, tweede lid, wordt na «de processen-verbaal van de» ingevoegd «gemeentelijk stembureaus voor vervroegd stemmen of de».

W

In artikel Ya 11, tweede lid, wordt na «de processen-verbaal van de» ingevoegd «gemeentelijk stembureaus voor vervroegd stemmen of de».

ARTIKEL II

Indien toepassing is gegeven aan artikel VIII A zoals voorzien in het bij koninklijke boodschap van 10 juni 2020 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Kieswet in verband met de aanpassing van de procedure voor de vaststelling van verkiezingsuitslagen alsmede regeling van enkele andere onderwerpen in die wet, de Waterschapswet, de Mediawet 2008 en de Mediawet BES (Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen) (35 489), brengt Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de plaatsing van deze wet in het Staatsblad de in deze wet voorkomende aanhalingen van artikelen, paragrafen, hoofdstukken en titels met de nieuwe nummering in overeenstemming.

ARTIKEL III

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

ARTIKEL IV

Deze wet wordt aangehaald als: Wet vervroegd stemmen in het stemlokaal.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,